

HYGIENA RUKOU PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE

Metodický návod MZ, VěMZ 5/2012, pro informaci a proškolení v ordinacích VPL kráceno.

Indikace pro hygienu rukou

A. Mytí rukou mýdlem a vodou vždy při viditelném znečištění a po použití toalety apod.

B. Hygienická dezinfekce rukou ve všech ostatních klinických situacích popsanych v níže uvedených položkách a) až g):

- a) před kontaktem a po kontaktu s pacientem;
- b) před manipulací s invazivními pomůckami, bez ohledu na to, zda se používají rukavice či nikoli;
- c) po náhodném kontaktu s tělesnými tekutinami, exkrekty, sliznicemi, porušenou pokožkou nebo obvazy;
- d) v případě ošetřování kontaminované části těla a následném přechodu na jinou část těla v průběhu péče o jednoho pacienta;
- e) po kontaktu s neživými povrchy a předměty (včetně zdravotnického vybavení) nacházejícími se v bezprostředním okolí pacienta;
- f) po sejmutí sterilních nebo nesterilních rukavic;
- g) při bariérové ošetřovatelské technice.

Pozn. red.: zajímavý je bod d) – asi není míněn kontakt s jakoukoli nesterilní částí pacientova těla, jinak by se nám komplexní vyšetření poněkud protáhlo a prodražilo; a hlavně bod e) – zde doporučujeme alespoň tiskopisy, propisku a počítač umístit dál od pacienta, na stůl a židli pokud možno nesahat (nejlépe ani na pacienta a dokumenty, které nám podá – neschopenka, karta pojištěnce, nálezy). Fonendoskop by měl být zřejmě desinfikován permanentně, očekáváme alespoň metodický pokyn o mytí uší.

Postup mytí rukou – ČSN EN 1499:

1. Navlhčit ruce vodou.
2. Aplikovat dostatek mýdla (mělo by být tekuté, v zásobníku) na pokrytí celého povrchu rukou a s malým množstvím vody ho napěnit.
3. Mýt ruce minimálně 30 vteřin (**Pozn. red.:** schema přiloženo, doporučujeme trénovat).
4. Opláchnout ruce tekoucí vodou.
5. Ruce si pečlivě osušit ručníkem na jedno použití (musí být umístěn v krytém zásobníku).

Pozn. red.: raději jsme očíslovali, aby zmatený lékař nepostupoval opačně!

Postup pro hygienickou dezinfekci rukou – ČSN EN 1500

Alkoholový dezinfekční přípravek (je nevhodnějším prostředkem dezinfekce na ruce bez viditelného znečištění) vtírat na suchou pokožku v množství cca 3 ml po dobu minimálně 20 vteřin. Ruce neoplachovat ani neotírat. Pokud není alkoholová dezinfekce vhodná, myjí se ruce mýdlem a vodou, mýdlo a alkoholový dezinfekční přípravek by neměly být používány současně.

Indikace k použití vyšetřovacích rukavic:

Např.: vyšetřování fyziologicky nesterilních dutin, kontakt s krví, sekrety a exkrekty, sliznicemi a neintaktní pokožkou; zavádění a odstraňování periferních venózních katétrů; odběr krve a dalšího biologického materiálu; ... vaginální vyšetření ... vyprazdňování emitních misek; manipulace a čištění použitých nástrojů; manipulace s odpadem ... čištění rozlitých tělních tekutin.

Indikace použití sterilních rukavic: např.: provádění chirurgických výkonů; invazivní výkony

Použití rukavic není indikováno v situacích, kde není předpoklad expozice krví a tělními tekutinami nebo kontaminované prostředí, např. měření krevního tlaku a pulzu; oblékání pacienta; transport pacienta; péče o oči a uši (bez sekrece), používání telefonu; zápis do dokumentace; perorální podávání léků... manipulace s nábytkem. **Pozn. red.:** alespoň tento bod nás poněkud uklidnil.

Nošení šperků na ruku – není přípustné při všech činnostech spojených s přímým poskytováním péče pacientům (kde je prováděna chirurgická nebo hygienická dezinfekce rukou).

Úprava nehtů – nesmí ohrožovat zdravotní stav pacienta ... a bránit poskytování zdravotní péče v plném rozsahu.

Technika mytí rukou

Každý pohyb opakujte pětkrát

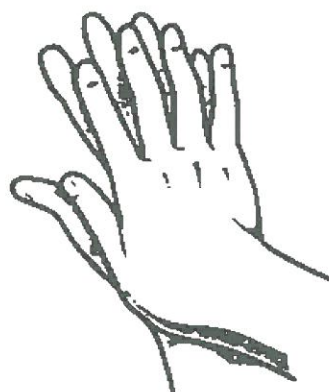
Dlaň myje dlaň *

Pravá dlaň myje hřbet levé ruky

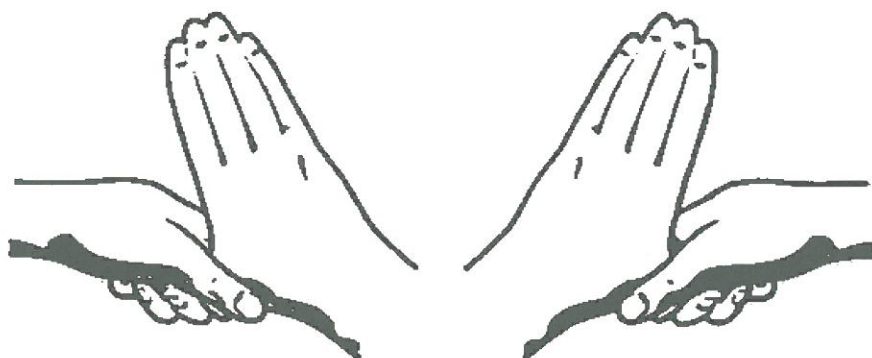
Levá dlaň myje hřbet pravé ruky

Vnitřní strany prstů se myjí takto

Hřbetní strana prstů
v dlani druhé ruky

Mytí palců otáčivým pohybem

Mytí dlaní otáčivým pohybem